משנה · אחרונים · הון עשיר · סדר קדשים

# הון עשיר על משנה כריתות

רבי עמנואל חי ריקי

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# הון עשיר על משנה כריתות

רבי עמנואל חי ריקי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הון-עשיר-על-משנה-כריתות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק א** ..... 4
משנה א ..... 4
משנה ג ..... 4
משנה ו ..... 4
משנה ז ..... 4
**פרק ב** ..... 4
משנה ב ..... 4
משנה ד ..... 5
משנה לא ..... 5
**פרק ג** ..... 5
משנה ז ..... 5
**פרק ד** ..... 5
משנה ג ..... 5
**פרק ה** ..... 6
משנה א ..... 6
**פרק ו** ..... 6
משנה ג ..... 6

# פרק א

## משנה א

כריתות

כריתות יש בו ו' פרקים כנגד ששה אותיותיו, ואפשר שהם כנגד ל"ו כריתות, שהואו נתמלאת בוו אחרת וו, וו פעמים וו הם ל"ו. וע"ד הנסתר כרת נמשך מכתר דקליפה כרתיאל כדאיתא במאורות נתן (אות כ' סי' ט"ו), ובשם זה יש בו ו' אותיות:

**והמילה**. שנאה בתר קרבן פסח לרמוז דחשובה כקרבן:

## משנה ג

**המפלת כמין בהמה וכו'**. שנאו ברישא, לאשמועינן כחן דרבנן דאע"ג דאמרי עד שיהא בו מצורת אדם, אפי' הכי במפלת סנדל מודים, כיון שלא נכנס תחת צורה אחרת שאינה צורת אדם:

## משנה ו

**אור**. קתני אור במפלת דומיא דפסחים (ריש פ"א, אור לי"ד), לרמוז דיציאת מצרים דומה למפלת שהולד יוצא קודם זמנו, כי כן אמרו רז"ל על פסוק (שה"ש ב, ח) מדלג על ההרים. ואל תתמה מהקש זה, שהרי שם המועיל לאשה המקשה לילד, יוצא מן הכתוב הנזכר ביציאת מצרים (שמות יא, ח. ועי' רבינו בחיי שם עה"פ) צא אתה וכל העם אשר ברגלך:

## משנה ז

**חמש וכו'**. כנגד חמש מוצאות המבטא, שנשבעת בה כשיולדת, שעל זו מביאה קרבן (עי' נדה לא:), ואגב לידות שנה מנין זה בזיבות, משום הכי הקדים הכא לידות לזיבות לפי גירסת הש"ס, אע"ג דבכוליה ש"ס מקדים זבה ליולדת:

# פרק ב

## משנה ב

**על שבועת העדות ועל שבועת הפקדון**. לשון זה לא שייך שפיר על לישנא דאלו מביאין כמו הבא על השפחה ונזיר שנטמא, משום הכי סמכם אליו והקדימם שלא כסדר הכתוב:

**והמקנא**. שנאו בתר נזיר, משום דלא רצה לשנות מהסדר ששנה במשנה ב' שסמך נזיר לשפחה חרופה:

**המצורע**. שנא בסוף משום פלוגתא דר' יהודה:

### משנה ד

**האשה שילדה וכו'**. בזה האריך בה יותר ממצורע, משום הכי שנאה בסוף כלם שלא ככתוב:

**ומה בין השפחה וכו'**. שאנו רואים שלא שוותה וכו'. ובמה אנו רואים זה שכל העריות וכו'. עד ולא את האשה לאיש בקרבן. וכלומר מפני מה יש הפרש זה ביניהם בעונש ובקרבן, שיש חומרא בזה שאין בזה וקולא בזה שאין בזה, ומשיב מפני שיש הפרש ביניהם נמי בעשיית החטא, דכל העריות עשה בהן את המערה וכו'. ובשפחה מצינו חומרא אחרת שאינה בעריות שעשה בה המזיד כשוגג. משום הכי יש הפרש נמי ביניהם בענשם:

### משנה לא

**בעונש ולא בקרבן**. הכא שנה קרבן בתר עונש, משום דמכלל העונש נפקא, ובתר מפרש ההפרש שבקרבן עצמו משום דזוטר מיליה, דמה שאמר שזה זכר וזה נקבה נקטא אגב, דאין זה משום קולא וחומרא, ועוד דבאמרו שבשפחה חייב אשם נדע שהוא זכר ולא נקבה:

## פרק ג

### משנה ז

**על חמש נשיו נדות**. נקט חמש, לרמוז דהאיש השטוף בזמה כזה, שלוקח חמש נשים ולא די לו בד' כמו שקבעו רז"ל (עי' יבמות מד. רמב"ם ה' אישות פי"ד ה"ד ושו"ע אה"ע עו ס"ז) נופל בעבירה זאת, ואגב זה שנה מנין זה במשנה ט':

## פרק ד

### משנה ג

**אפילו נתכוון ללקוט תאנים**. תחילה, ואח"כ ענבים. התאנים מתבשלים קודם הענבים, משום הכי נקט בבא זו ברישא דשכיחא יותר מן האחרת, דהמתבשל תחילה דרכו להתלקט תחילה:

# פרק ה

## משנה א

**בבהמה בחיה ובעופות**. נקט לשונו הנהוג, אע"ג דהוי שלא כסדר ראית הכתוב. ועוד ראוים הם העופות להיות אצל חיה ולא להפסיק ביניהם בבהמה, כי דם שחיטה שלהם טעון כסוי משא"כ דם הבהמה. ובעופות נקט לשון רבים משום דדרך לשחוט מהם הרבה בפעם אחת, ובכסוי הדם דשנה עוף בלשון יחיד, לא איכפת לנו דכבר שונה למטה שחט מאה עופות וכו':

# פרק ו

## משנה ג

**אחר יום הכפורים יום אחד**. דאימת יום הכפורים עליו ולא היה בא לידי היסח הדעת בענין שיכנס לספק חטא:

**כריתות** מתחיל בלמד ומסיים בוו, כנגד ל"ו כריתות. ואי בעית אימא שמתחיל בשין הרי ש"ו, ועל זה לא מצאתי רמז:

**סליק** מסכת כריתות. מכל מחוייבי מיתות.

**מחוטא** וגם רשע תרחק בכל עתות.

**כי** תשמור ולא תפשע במשנה ובכריתות: